

Mustafa Sami KOÇ

İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Şube Müdürü

Topal Emmi

Topal Emmi, 1927 yılında Sivas İli, Gemerek İlçesi, Kümeören Köyünde doğdu. Yörede mertliği, yiğitliği ve misafirperverliğiyle tanınmış “Deli Güççük” lakaplı Güççük Ağanın 9’uncu ve sonuncu çocuğuydu. Doğuştan özürlüydü; sağ bacağı, normal bir bacağın sadece diz kapağına kadardı. Bacağının kısa oluşu hareketlerini kısıtlıyor, büyüdükçe hayatını zorlaştırıyor, örneğin diğer ço-

cuklar gibi koşamıyordu. Hatta kendinden küçük çocuklar Topal Emmi, Topal Emmi diye takıldığında onları yakalayamaz, yakaladığında ise eğer tekmeyle vurursa hiç ağrıtmaz, yumrukla vurursa canlarını alırcasına acıtır. Çocukluğundan itibaren, ‘Topal Emmi’ lakabıyla anılmaya başladı. Köyde okul bulunmadığı için ilkokula Gemerek İlçesinde gitti. İlkokul 2’nci sınıftayken yaşamına yön verecek bir alete, dahası sağlam bir ayağın işlevini görecektir bir yardımcıya kavuştu. Bu alet, bilek kalınlığında özel olarak ağaçtan yapılmış bir sopaydı. Sopanın ayağın hizasına gelen yerinde, üzerine basılacağı bir eklentisi vardı. Kısa olan sağ ayağını aletin eklenti yerine basıyor, eliyle de sopayı baston tutar gibi kavrayıp, hareket ettiriyordu. Alet basit idi ama işlevi olağanüstüydü. Bu suretle, hayata daha sağlam basmanın yolunu bulmuştu. İçi içine sığmıyordu. Okuldaki derslerine dört elle sarıldı. Öğretmenlerini dikkatle dinliyordu. Derslerinde oldukça başarılıydı. Okumayı seviyordu. Özellikle Türkçe ve Matematik çok iyiydi. İlçede ortaokul bulunmadığı için, ilkokuldan sonra eğitimine Kayseri’de devam etti. Ancak ülke olarak da ekonomik sıkıntıların had safhada olduğu 1942 yılında, ortaokul birinci sınıftan ayrılmak zorunda kaldı. Okuma umudu sona erince de köyüne döndü. Köyde herkes çiftçilikle meşgul oluyor; toprağı sürüyor, ekıyor, ürünü biçiyor, topluyordu. Tüm bu faaliyetler yoğun emek, fiziki güç ve hareket gerektiriyordu. Bu anlamda çalışmadığı için canı sıkılıyordu. Gelecek kaygısı ile bunalıyordu. Büyümüş delikanlı olmuş, askerlik çağına gelmişti. Askerliğe elverişli olmadığı için çok üzülmüştü. Memuriyet sınavına girerek kooperatif memurluğunu kazandı, özürlü

olması nedeniyle, olağanüstü durumlarda kasadaki parayı merkeze götüremez diye işe alınmadı. Yıllar geçip gidiyordu. O dönem yürürlükteki bir uygulama kendisine yeni bir uğraşın yolunu açacaktı. Köy muhtarlıklarının gelirlerini ve giderlerini tutacak, muhasebeleştirecekti. Çevre köylerden de teklifler geliyordu. At sırtında civar köylere gidip gelmeye başladı. Yeni işini çok sevmişti. Bir işe yaradığının, sorumluluk üstlendiğinin bilincine varmıştı.

Köyün salma defterlerini tutarken köy yönetimi de ilgisini çekmeye başladı. Köy muhtarı ne iş yapar, görevleri nelerdir sorup soruşturuyordu. Şimdi en yakın hedefi muhtar olmaktı. Hitabeti iyiydi, karşısındaki insanları ikna edebiliyor, olayları mantık ölçüleriyle ve köy yararını gözeterek değerlendirebiliyordu. Bilgisi, genç yaşına rağmen olgunlaşmış kişiliğiyle sözü sohbeti dinlenir biri olmuştu. Bu özellikleri kendisine toplumda ayrı bir saygınlık kazandırıyor. 30 yaşında iken yakın çevresinin de desteğiyle muhtarlığa adaylığını koydu. Girdiği ilk seçimi kazandı. Artık köy tüzel kişiliğini temsil ediyordu. İki dönem üst üste olmak üzere toplam üç dönem bu hizmeti yürüttü.

Yönetimde adaletli olmayı ilke edinmişti. Taraf tutmuyordu. Herhangi bir yanlışlık yapılmışsa öncelikle kendi akrabalarına yaptırım uyguluyordu. Seveni de sevmeyeni de yönetiminden, özellikle taraf tutmayan uygulamalarından hoşnuttu. Köyün müşterek ihtiyaçlarını tespit ediyor, il ve ilçedeki yetkili makamlara iletiyor; köyün ulaşım, sulama gibi zorunlu ihtiyaçlarına imece usulüyle çözümler getiriyordu. Muhtarlığında köye sulama amaçlı bir de gölet yaptırılmasını sağladı.

Eğitime de büyük önem verdi. İki eğitim öğretim yılında köy ilkokulunda sadece bir öğretmen bulunduğu için derse girdi, öğretmenlik yaptı. Okulun eğitimle ilgili ihtiyaçlarıyla yakından ilgilendi. Köyde pek çok insanın okumasına öncülük etti. Bugün Kümeören Köyünden profesör, öğretmen, avukat, albay, müdür gibi unvana sahip pek çok eğitimli insan onun ilkokul döneminde eğitime verdiği önemin eseri olduklarını söylerler...

O yıllarda Muhtarlık maaş karşılığı yapılan bir kamu hizmeti değildi. Geçimini sağlayacak bir uğraş da gerekiyordu. Bu nedenle, küçük sermaye ile bir dükkân açtı. Dükkânda daha çok temel ihtiyaç olabilecek malları bulunduruyordu. İlk yıllar işler iyi gittiyse de bir süre sonra alacakları birikti. Tahsilatı zamanında yapamadığı için dükkânı kapatmak zorunda kaldı. 1969 yılında Gemerek'te avukatlık yapan ve aksayarak yürüyen Topal Hamdi ile tanıştı. Topal Hamdi'nin birlikte çalışma teklifini kabul etti. Arzuhalcilik işi yaşamına yeni bir yön verdi. İlçede ablasının yanında kalıyor, haftanın beş işgünü çalışıyor, hafta sonları da köyüne, eşi ve çocuklarının yanına gidiyordu. Birkaç yıl bu şekilde idare ettikten sonra, köydeki evi yıktırıp, ilçede yeni bir ev yaptırdı. Yanında çalıştığı avukat vefat edince de serbest arzuhalci olarak çalışmaya devam etti. Topal Hamdi ile ilgili bir anısı şöyleydi:

"Bir gün bir müşteri hanım avukatın ofisine gelir. Hanım daha önceden avukatın total olduğunu öğrenmiş, hatta gönülsüz bir şekilde avukata gitmişti. Dilekçeyi yazdırırken aksayarak ofisin içerisinde dolaşan avukat adeta bir hukuk abidesi gibi döktürüyor, daktilonun sesleri melodik bir uyum içinde yankılanıyordu. Dilekçe yazımı bitince, yazarı Cemal KOÇ, ayağa kalkar, değneğini alarak görünür şekilde ofisin ortasına doğru aksayarak ilerler... Yazıcının da total olduğunu gören hanım 'Aaa, bu da totalmış!' demekten kendini alıkoyamaz."

25 yaşında evlendi. İlk çocuğu 1955 yılında dünyaya geldi. Toplam altı erkek evladı olmuştu. Çocuklarını okutmak istiyor, iyi bir tahsil görmelerini arzu ediyordu. Bu arzusunu kısmen de olsa gerçekleştirdi. Hayat onu hem fiziki hem de manevi olarak yormuştu. Sigarayı da bu yüzden daha fazla içmeye başlamıştı. 1981 yılında kısmi felç geçirdi. Artık ayakları vücudunu taşıyamıyordu. Bir süre iş yerine muhtelif vasıtalarla gittiyse de artık eski gücünü geri dönülemez şekilde kaybetmişti. 1984 yılında vefat ettiğinde 57 yaşındaydı. Doğruluğu ve dürüstlüğü, ahde vefa gösterişi, ailesine, akrabasına, özellikle de onuruna düşkünlüğü kişiliğinin en belirgin özelliğiydi. Toplumdaki imajı, çocuklarına bıraktığı en büyük mirası oldu...